

vilde fraraade Oprettelsen af disse Nævn eller Udvalg, hvad man nu vil kalde dem, ved hver enkelt Skole, og jeg ser saaledes ikke, at man paa det Grundlag virkelig kan faa Forældrene knyttet til de enkelte Skoler i en saadan Grad, som det kunde ønskes.

Efter Lovforslaget skal Sognepræsten jo ikke saaledes som hidtil være født Medlem af Kommissionen. Dette Standpunkt kan vi fra vor Side fuldt ud tiltræde. Præstens ledende Stilling i Skolekommissionen var naturlig i en Tid, hvor Præsten sædvanlig opfattedes som Sognets Leder paa alle aandelige Omraader. Den Tid er imidlertid for længst forbi, og længe har det gejstlige Tilsyn vakt megen Uvillie i Lærernes Kreds. Vi maa være kommet saa vidt, at det almindelige Tilsyn ved Skolen kan betros Kommissioner, valgte af Befolkningen, uden at Præsten skal komme som privilegeret selvskrevet Medlem, selv om der ikke blandt Vælgerne findes den Sjettedel, der skal til for at vælge ham ind i Kommissionen. Og heller ikke i det faglige Tilsyn behøves Præsten. Med den Udvikling, hvortil vor Lærerstand nu er naaet, maa Tilsynet kunne udgaa af Lærernes egen Kreds.

Naar det gælder Ordningen af dette Tilsyn, staar vi atter overfor et af de omstridte Spørgsmaal. Lovforslaget gaar jo ud paa, at der i hver Amtsrads-kreds skal findes en Skoledirektion bestaaende af en af Ministeren udnævnt Formand og to Medlemmer valgte ved Forholdstalsvalg af alle under Direktionen hørende Skolekommissioner, og den skal have Styrelsen af de for Amtsrads-kredsen fælles Skoleanliggender. Det faglige Tilsyn lægger Lovforslaget hos indtil 12 Amtsskolekonsulenter. Disse skal ikke være Medlemmer af Direktionerne, men tilkaldes til deres Møder. I den store Skolekommission var der nogle, der ønskede, at Amtmanden altid skulde være Formand; det ærede Medlem Hr. Vesterager gjorde sig til Talsmand derfor, og nogle af Medlemmerne vilde endog i alle Tilfælde have Provsten som selvskrevet Medlem.

Vi fra vor Side er særdeles tilfreds med, at Ministeren ikke har lyttet til disse Krav, men jeg vilde ønske, at der i Stedet for to kom tre Medlemmer valgte af Skolekommissionerne, og at Amtsskolekonsulenten da blev Medlem af Direktionen. Der bør i Direktionen være et sagkyndigt Medlem, og dette sikrer man sig kun ved at gøre Amtsskolekonsulenten til Medlem. Det er den eneste Maade, hvorpaa man er sikker paa, at Skolen virkelig kan blive fuldt repræsenteret i Direktionen.

Jeg tvivler om — ogsaa tidligere Ta-

lere har været inde derpaa —, at 12 Amtsskolekonsulenter vil forslaa, hvis deres hjælpende Indflydelse skal faa virkelig Betydning. Hver af dem vil efter Lovforslaget faa 300 Skoler at tage sig af. Mon det ikke er saa stort et Arbejde, at man er udsat for, at de ikke vil kunne magte det? De vil jo ikke en Gang kunne naa at komme rundt til hver Skole en Gang om Aaret. Skulde de det, saa maatte de i hvert Fald blive forsynet med de Fordbiler, som vi hørte en saa drastisk Skildring af af en tidligere æret Taler. Forholdet vil da let blive, det, at de bliver henvist til lutter Kontorvirksomhed, hvad jo ingenlunde er Meningen.

Jeg vilde tro, at der vil blive god Brug for en Amtsskolekonsulent i hver Amtsrads-kreds. Jeg ved, at der endog er dem, der tvivler om, at man selv derved vil kunne opnaa den fornødne Forbindelse med de enkelte Skoler. Der har derfor været Forslag fremme om under Amtsskolekonsulenten at ansætte en Herredskonsulent i hvert Provsti; det skulde være en af Provstiets Lærere. Jeg er tilbøjelig til at tro, at en saadan Ansættelse af ca. 100 Herredskonsulenter ikke vil være fornøden. Disse Spørgsmaal kan imidlertid alle drøftes i Udvalget. I øvrigt viser det sig, at man i Sønderjylland er særdeles vel tilfreds med Amtsskolekonsulentordningen, og paa de Punkter, hvor det ikke er absolut nødvendigt at fjerne sig fra Loven af 30. Juni 1920, som har indført den nye Ordning i Sønderjylland, mener jeg, at man bør fastholde den. Da den har vist sig gavnlig og tiltaler Befolkningen i Sønderjylland, ser jeg ikke nogen Grund til ikke at indføre den her.

Jeg vil ogsaa, da jeg nu taler om Sønderjylland, pege paa, at man netop dernede har Forældretilsyn knyttet til hver enkelt Skole, og at den Erfaring, man har gjort dernede i saa Henseende, har været særdeles gunstig. Man ønsker slet ikke dernede at komme bort fra denne Ordning, man haaber der, at den ogsaa vil blive indført heroppe i det gamle Kongerige.

Et andet Stridsspørgsmaal har i mange Aar været Retten til Afskedigelse af Lærere. Den Adgang til at afskedige Lærere, som er kommet i et skævt Forhold til Egnens Befolkning, der nu er aabnet, har givet Anledning til mangfoldige Stridigheder her i Rigsdagen saavel som i Befolkningen, og heller ikke i Skolekommissionen var vi enige om dette Spørgsmaal. Ministeriet har fulgt Flertallet, hvorefter den endelige Afgørelse af et saadant Stridsspørgsmaal i alle Tilfælde tilkommer Ministeren. Det